

číslo 1

TISOVSKÝ MESAČNÍK

január 2010

Mestské noviny
občanov Tisovca
a Rimavskej Píly
XX. ročník

cena 0,25 €

*Milí spoluobčania,
v mene celého kolektívu mestského úradu,
všetkých zamestnancov mesta a poslancov
mestského zastupiteľstva, ako i mene svojom
Vám želám do Nového roka 2010 hojnosť
lásky, zdravia a pracovných úspechov.*

*Ing. Peter Mináč,
primátor mesta*

DIVADELNÝ SÚBOR DAXNER TISOVEC

Vás
pozýva na

3. DIVADELNÝ BÁL

sobota 16. 1. 2010 . 19. 00 hod.

MsKS Tisovec

Hosťia:

ADRIÁN OHRÁDKA - populárny slovenský komik,
zabávač a mím

SAMBET ROŽŇAVA - ukážky spoločenských tancov

Možno prida aj... ?

Vstupné: 12 €

V cene: prípitok, voľara, 1/2 litra vína, káva, divadelná
kapustnica

Predpredaj vstupeniek: MsKS Tisovec, Kúňkovo - D. Kajnok

Sviatok divadla v Rimavskej Píle

Divadelný súbor T. Vansovej z Rim. Píly sa v posledných rokoch zaradil medzi popredné dedinské súbory na Slovensku. Na svojom konte má víťazstvo na celoštátnom festivale hier s dedinskou tematikou v Trebišove či účasť na vrcholnej prehliadke ochotníckeho divadla Scénickej žatve v Martine. V minulej sezóne súbor potvrdil svoje postavenie účasťou a oceneniami na celoštátnych festivaloch v Trebišove a v Močenku pri Nitre s inscenáciou „Skon Paľa Ročku“.

Do novej sezóny súbor pripravil pre svojich priaznivcov vlastnú adaptáciu poviedky Martina Kukučína „Neprebudený“ v úprave a réžii Jaroslava Lacka. Pod názvom „NEPREBUDENÍ“ ju súbor premiéroval v sobotu 26.12.2009 v kultúrnom dome v Rim. Píle. Divadelná premiéra sa stala skutočným sviatkom divadla, keď preplnená sála starého kulturáku búrlivým potleskom ocenila niekoľkokomesačné úsilie piľanských ochotníkov. Z nich až štyria stáli prvýkrát na divadelných doskách. Aj keď tréma a pocit zodpovednosti častokrát zväzovali ruky a hlasy mladých ochotníkov, verím, že ich nadšenie pre divadlo neopadne ani v budúcnosti. Poďakovanie patrí hlavne všetkým hercom, ktorí ochotne obetovali množstvo hodín zo svojho voľného času na takého ušľachtilého koníčka, akým je ochotnícke divadlo. Ďakujem aj zriaďovateľovi súboru – Mestskému úradu a Mestskému zastupiteľstvu v Tisovci za vytváranie vhodných podmienok na fungovanie súboru. V neposlednom rade patrí poďakovanie aj sponzorovi premiéry – predajni Mecom Dobrý mäsiar v Tisovci.

J. Lacko

Predpredaj končí v stredu 13.1.2010 o 12,00 hod!

na zasadnutí 22. 12. 2009**vzalo na vedomie:**

- Informácie zo zasadnutí stálych komisií Mestského zastupiteľstva v Tisovci a Výboru m. č. Rimavská Píla
- Odborné stanovisko hlavnej kontrolórky mesta k návrhu rozpočtu mesta na rok 2010 a výhľadovo na r. 2011 a 2012

schválilo:

- zrušenie bodu 4.5 čl. IV. Zmluvy o zriadení záložného práva k nehnuteľnostiam vo vlastníctve Futbalového klubu CSM Tisovec
- úpravu rozpočtu Základnej školy Dr. V. Clementisa v Tisovci na rok 2009 formou Rozpočtového opatrenia č. 2
- úpravu rozpočtu Mesta Tisovec na rok 2009 formou Rozpočtového opatrenia č. 5 v prípade potreby úhrady, ktorá nie je v rozpočte kapitoly zabezpečená **spnomocnilo** primátora mesta na jej realizáciu použitím nasledovných rozpočtových opatrení podľa § 14 ods. 2 zákona č. 583/2004 Z. z. v neskoršom znení
- a/ presunom rozpočtových prostriedkov v rámci schváleného rozpočtu
- b/ povolením prekročenia výdavkov pri dosiahnutí vyšších príjmov
- **ROZPOČET MESTA TISOVEC** na rozpočtový rok 2010 a výhľadovo na rozpočtový rok 2011 a 2012 v znení prílohy k tomuto uzneseniu s pripomienkami v zmysle schválených zmien
- B/ príjmy a výdavky rozpočtu na rozpočtový rok 2010 sú záväzné
- C/ príjmy a výdavky rozpočtu na rozpočtový rok

2011 a 2012 nemajú záväzný charakter

a uložilo vedúcej oddelenia finančného a majetkového vypracovať a predložiť pre vedúci oddelení, predsedov komisií a poslancov mestského zastupiteľstva podrobný rozpis jednotlivých položiek schváleného rozpočtu na r. 2010

- **ROZPOČET ZÁKLADNEJ ŠKOLY** Dr. V. Clementisa v Tisovci na rozpočtový rok 2010 a výhľadovo na r. 2011 a 2012 v znení prílohy k tomuto uzneseniu

- **ROZPOČET ZÁKLADNEJ UMELECKEJ ŠKOLY** v Tisovci na rozpočtový rok 2010 a výhľadovo na r. 2011 a 2012 v znení prílohy k tomuto uzneseniu

- uznesenia podľa príslušných zákonov potrebné k dokončeniu vybudovania plníčky minerálnej vody na Šťavici, podmienkou je však vybudovanie nového prístrešku nad terajším prameňom šťavice na náklady firmy Univod

- predĺženie nájomnej zmluvy na prenájom časti pozemku v k. ú. Tisovec, parc.č. KKN 32 o výmere 15 m² pre PaedDr. Zoru KÉRYOVÚ, bytom Francisciho 804, Tisovec za účelom umiestnenia prenosnej garáže do 31. 12. 2010

- **DODATOK č. 3** k zmluve o dočasnom užívaní nehnuteľnosti mesta – rodinný dom č. s. 643 na ulici Daxnerovej v Tisovci pre Helenu SNOPOKOVÚ na dobu určitú do 30. 6. 2010

- **DODATOK č. 1** k nájomnej zmluve v 30 b. j. na ul. Jesenského č. s. 1470 v Tisovci v zmysle čl. II ods. 2 nájomnej zmluvy pre Radoslava KRUČEKA – dvojizbový byt č. 25 s dobou

MESTSKÉ ZASTUPITEĽSTVO

prenájomu od 1. 1. 2010 – 31. 12. 2011

- **NÁVRH XXXII. Poradovníka** na pridelenie voľných bytov v 30 b.j. na ulici Jesenského č. s. 1470 v Tisovci pre nasledovného uchádzača: Peter KRUČEK – jednoizbový byt č. 5 a jeho pridelenie od 1. 1. 2010
- **INTEGROVANÚ STRATÉGIU ROZVOJA ÚZEMIA** Partnerstva Muránska planina Čierny Hron na r. 2009 – 2015
- prestavbu kotolní STRED a HRADOVÁ na biomasu, **súhlasilo** s navýšením základného imania v r. 2009 formou nepeňažného vkladu do spoločnosti Služby mesta Tisovec, s. r. o. vo výške znaleckého posudku objektov kotolne Stred a Hradová a **poverilo** konateľov spoločnosti Služby mesta Tisovec, s. r. o. zabezpečiť podklady na výzvu Operačný program konkurencieschopnosť a hospodársky rast, prioritná os 2 - energetika, opatrenie 2.1 zvyšovanie energetickej efektívnosti na strane výroby a spotreby a zavádzanie progresivity a technológie v energetike
- vstup cudzieho kapitálu do spoločnosti Služby mesta Tisovec, s. r. o. formou rozdelenia a prevodu časti obchodného podielu spoločnosti Služby mesta Tisovec, s. r. o. za účelom prestavby kotolní Stred a Hradová na biomasu

pozn.red.: Informácie o činnosti primátora mesta

predmetom rokovania zastupiteľstva neboli

z uznesení spracovala redakcia

Novoročný glosár

A máme tu nový rok... Pri takýchto príležitostiach sa zvykne vinšovať veľa zdravia, šťastia, lásky, i tých peňazí by mohlo byť viac... Pri reálnom pohľade na to, čo nás čaká, si realisti môžu zaželať snáď, aby sme nasledujúci rok prežili aspoň v relatívnom zdraví a aby bol čo najskôr za nami. Zúriaca globálna kríza a do nej predvolebné drísty a vzápätí povolebné tančinky okolo víťaza parlamentných volieb, zhoršovanie vzťahov medzi národmi na Slovensku i medzi ľuďmi navzájom, krachy firiem i malých podnikateľov, arogancia moci na všetkých úrovniach, rozkrádanie eurofondov „vyvolenými“ a rozdávanie štátneho majetku „pomazanými“, to sú východiská, ktoré v novom roku nezlepšia náladu triezvo zmýšľajúcim ľuďmi.

Rok 2010 bude aj rokom nových komunálnych volieb. Na jeho prahu sa mi, ako poslancovi Mestského zastupiteľstva, patrí obzrieť trochu späť na uplynulé tri roky. Aj keď som ako nezávislý poslanec nebol členom „vládnucej väčšiny“, pod väčšinu rozhodnutí som sa podpísal aj ja. Ktoré boli z tých najdôležitejších? V prvom rade zrušenie nezmyselných projektov, ako bola rekonštrukcia základnej školy za 380 miliónov korún či plaváreň v kotolni. Namiesto nich je na spadnutie schválenie projektu na rekonštrukciu školy za 27 miliónov bývalých Sk, vybudovanie športového centrum a začalo sa s výstavbou bazény v ZŠ.

A propos, bazén... O výstavbe či rekonštrukcii bazény snívajú Tisovčania dlhé roky. Krásne by bolo vybudovanie rekreačného strediska niekde na okraji Tisovca s ubytovaním, množstvom atrakcií a klientelou zo širokého okolia, ale kríza zrealizovala naše sny a túžby. Ak sme sa chceli kúpať v Tisovci, do úvahy prichádzali len dve alternatívy: opraviť starý bazén alebo vybudovať nový v meste. Zlá poloha na okraji mesta, nedostatok parkovacích miest a nevyužitelnosť mimo letnej sezóny hovorili proti prvej alternatíve. Nedostatok miesta na kúpalisko priamo v meste, to je problém druhej alternatívy. Až budúcnosť ukáže, či vybudovanie bazény v átriu ZŠ bol dobrý krok alebo nie. Nadväznosť na vyučovací proces v školách a blízky športový areál, to by mali byť plusy nového

bazény. A ak sa podarí solárny ohrev vody a v budúcnosti (za 5...10...20 rokov...?) snáď aj zasúvacia strecha, novým bazénom by sa mohol stať obľúbeným čvachtaniskom Tisovčanov.

Ďalším významným rozhodnutím pre mesto a jeho obyvateľov bolo uznesenie o rekonštrukcii kotolní na drevný štiepku. Plyn ako jediná surovina na výrobu tepla je v oblasti s takmer nekonečnými zásobami odpadového dreva dosť veľkým luxusom i rizikom. Preto sa niekoľko rokov viedli rokovania s firmou, ktorá podľa vzoru Hnúšte a iných miest chcela vybudovať v meste jednu kotolňu na štiepku pre všetky sídliská. Množstvo emisií z veľkého kotla a skládka v blízkosti kotolne znemožňovali rekonštrukciu existujúcich kotolní, rokovania s firmou CSM a.s. o vybudovaní kotolne v ich areáli krachli na poslednú chvíľu, a tak štiepka zostala na mŕtvom bode. Posunom je nové riešenie inej firmy, podľa ktorého sa v starých kotolniach namontujú po dva malé kotly na štiepku s vlastnými zásobníkmi štiepky. Do nich sa 1-2x za deň vysype za auto štiepka a žiaden bordel, žiadne prach v okolí. A malé kotly znamenajú aj menej dymu. Plusy štiepky jednoznačne prevyšujú nad mínusmi. Nižšia cena tepla a teplej vody, sebestačnosť v zásobovaní surovinou, rekonštrukcia kotolní a rozvodov z iných zdrojov mimo rozpočtu mesta, nové pracovné príležitosti pri výrobe štiepky, to sú dosť dôležité faktory na to, aby občania prijali naše rozhodnutie s porozumením.

Menej porozumenia budú mať asi so súhlasom mesta s rozšírením výroby vo Vápenke. Mesto, ktoré chce byť (aspoň slovom) centrom turistického ruchu, si nemôže dovoliť mať na svojom okraji fabriku evidentne poškodzujúcu životné prostredie a zdravie občanov. Napriek veľkým investíciám a opatreniam výroba vápna nebude nikdy ekologicky nezávadná a nemala by byť v bezprostrednej blízkosti obydli. Obyvatelia Muránskej ulice a Skalického vedia o tom svoje... A my namiesto obmedzujúcich opatrení schválime rozšírenie výroby...! Možno to vyzerá ako populizmus, ale ja jediný z poslancov som bol proti a s rozšírovaním výroby vo Vápenke sa nikdy nezmierim. Aj keď sa to mňa osobne, ako obyvateľa R.Pily, netýka.

Medzi pozitíva uplynulých rokov patrí aj asfaltovanie

ciest a budovanie chodníkov. Príjmy do rozpočtu a úspešnosť projektov rozhodnú o tom, či sa v týchto potrebných aktivitách bude pokračovať. Prioritou je, samozrejme, rozbitá Jesenského ulica, ale na opravy a rekonštrukcie čakajú aj ďalšie ulice v Tisovci a na Rimavskej Píle. Ako obyvateľ Rim.Pily ma teší vybudovanie novej autobusovej zastávky, vyasfaltovanie niektorých ulíc či prekrytie kanála dlhé roky smrdiaceho pod oknami ľudí. Nádejné je rozpracovanie projektu na odvodnenie štátnej cesty v R.Píle, v rámci ktorého by sa mal vybudovať nový chodník. V kultúre ma teší vybudovanie novej zadnej steny v spoločenskej sále, vďaka ktorej sa podstatne zvýšila teplota v sále, rekonštrukcia osvetlenia a kinotechniky, či internet pre verejnosť v knižnici. Škoda, že o rekonštrukcii kúrenia v kinosále sa hovorí vždy len pred schvaľovaním rozpočtu mesta. Mesto vyhadzuje veľké peniaze na kúrenie, ktoré je v podstate nefunkčné, pretože štyri radiátory nemajú šancu vyhriať celú kinosálu, aj keby voda v nich mala 80 stupňov a nie 30-40, ako je to teraz. A tak nám, divadelníkom, neostáva nič iné, iba cvakať zubami a tešiť sa na oteplenie. Keď nie počasie, tak aspoň medziľudských vzťahov...

Ozaj, divadlo! Rok 2010 je okrúhlym 150-tým výročím od prvého zaznamenaného divadelného predstavenia v Tisovci. Je len málo miest na Slovensku, v ktorých zaznamenané korene kultúry siahajú hlbšie do minulosti. Preto toto výročie by malo byť sviatkom nielen pre ochotníkov, ale pre celé mesto. K tomuto výročiu chystáme rad podujatí. Od divadelného bálu (nezabudnite, už 16.1.!), cez slávnostnú premiéru novej inscenácie D5 Daxner 19.3. („Obchod na korze“ - niečo vám to pripomína?) s pripomienkou výročia, cez ďalšie premiéry menších divadelných zoskupení v meste (nechajte sa prekvapiť) až po hosťovanie profesionálnych súborov. Snáď si prídete každý na svoje. Aspoň nejaké potešenie v novom roku...

Teda, aspoň pre tých čudákov, ktorí aj v dnešných časoch holdujú takým daromniam, ako je divadlo, či kultúra. Bláznia, neviem, čo z toho majú. Ani sa z toho nenajedia, ani nezbohatnú... Hm, hm, čo len môže byť za tým...?

J.Lacko

ABY SME PREKONALI KRÍZU DÔVERY

Milí spoluobčania!

Sme na začiatku Nového roku a chceli by sme vedieť aký bude pre každého z nás. Ak myslíme /len/ na svoje hmotné zaopatrenie, mnohí máme z toho zmiešané pocity a možno aj obavy. Je tu kríza, hovoria nám médiá, ekonómovia, politici. Možno i zamestnávateľia, alebo už aj naše peňaženky. Najvyšší našej krajiny i sveta dávajú hlavy dokopy, aby krízu vyriešili a odstránili.

Aj keď im fandíme, nebude to také jednoduché. No nemusíme byť z toho až tak skleslí. Keď si zalistujeme v Biblii, zistíme, že ani pre Boží ľud neboli krízy, siahajúce na životnú úroveň, ničím výnimočným.

Zvláštnou takouto kapitolou bolo 40-ročné putovanie z Egyptu do zaslúbenej zeme. Začalo sa úchvatným vyslobodením z Egyptského otroctva. Následné trmácanie sa nehodinnou púšťou, občasné znášanie hladu a smädu, u mnohých vyvolalo rozčarovanie. Mali iné predstavy. Mnohí vtedy uprednostili životnú úroveň. Bolo im ľúto za tou v Egypte, kde síce žili v neslobode, - ale na úrovni. Dožadovali sa jej aj tu, uprostred etapy, kde na to neboli podmienky. Pritom im unikali oveľa vzácnejšie hodnoty, ktoré práve v tom čase od Boha dostávali.

Tito ľudia neskončili dobre. Nikdy do zaslúbenej zeme neprišli. V ich srdci sa nenašlo miesto pre dôveru v Boha, ktorý ich mnohokrát predtým zachránil. Preto ani On nenašiel v sebe túžbu obdarovať ich krajinou, prekypujúcou

„mliekom a medom“.

Kríza je vždy nepríjemná. Ak sa dotýka našich základných istôt, silno to na nás dolieha. Ale práve počas kríz, tak ako vtedy na púšti, sa odhaľujú charaktery. Obnažujú sa základy našich životov, naše hodnoty, ciele...

Biblia nás učí, že náš život nie je putovaním za svetlými zajtrajškami s neustálym prudkým zvyšovaním životnej úrovne. Naším určením je: Aby sme boli nositeľmi svetla a lásky pre naše okolie /Ev. Jána 12,36/. A môžeme sa nimi stať aj v tomto roku. Ak vpustíme do svojho vnútra Toho, ktorý prišiel z výšin a ktorý je zdrojom svetla – Ježiša ako Pána /už na betlehemskej poli pri Jeho príchode na zem, ľudí ožiariť nebeským svetlom/. Keď budeme synovia a dcéry svetla, Pán Boh sa postará o svoje deti, aby im nechýbali ani potreby pre telo – je to vyskúšané.

Milý priateľ, priateľka, brat sestra! Pán Ježiš chce prísť do tvojho života, ale ty Ho musíš zavolať. Potom z tej tmy ústarostenosti, ktorá je v tebe, zažiarí On svojim svetlom a radosťou.

Vyberme sa do dní nového roku spolu s Ním a opríme sa i v čase krízy o Jeho Ducha, lebo to sa oplatí! Zistíme tiež, že Jeho slová sú chlebom, ktorý sytí. Dôvera v Neho aj počas krízy má väčšiu cenu, než akékoľvek istoty či majetok.

Prajem Vám všetkým – milí spoluobčania- aby ste už na začiatku roku urobili správne rozhodnutie, aby sa cez každého z nás rozlievalo svetlo po tomto kraji. Nech Vás v tom Pán Ježiš bohato žehná!

Ján Belica, duchovný správca ev. cirkvi v Rimavskej Pile

Sila regionálnej ekonomiky

Rok 2010 bude skúškou pre rodinnú ekonomiku, naďalej sa bude meniť štruktúra rodinných rozpočtov z dôvodu ďalšieho priemerného poklesu reálnych príjmov rodín. Región Tisovca nebude na tom lepšie, podstatne sa bude dopyt rodín obmedzovať na základné potreby a úhradu energií. Dopyt po investíciách bude naďalej klesať. Otázkou ostáva cena vzdelania, ktorá bude stúpať. Pokles reálnych príjmov rodín v tomto regióne bol s porovnaním s rokom 2008 v priemere až o jednu štvrtinu. Novorocný príhovor pána prezidenta, len konštatoval tento stav a odsúdil moc peňazí, ale bohužiaľ prepad svetovej a regionálnej ekonomiky na nás dopadol nekompromisne.

Reálna zodpovednosť za tento stav sa začína zahmlievať a práve politici a politické strany by mali dať impulz na riešenia problémov - i v Tisovci. Už sú tu aj existenčné problémy, ktoré dopadli na ľudí a tí boli na to nepripravení. Stále majú pocit, že ich zradil nový systém, štát. Tento názor sa prehlbuje najmä v mladšej generácii, objavujú sa znaky sociálnej krízy, o reálnom živote politici neradi hovoria a radšej si presadzujú stranické záujmy a nie záujmy občanov. Vlastne hospodária s finančnými prostriedkami, ktoré patria nám všetkým a vyúčtovanie by sme mali dostať pred voľbami, aby sme sa mohli správne rozhodnúť. Ľudia radšej majú realitu, ako rozprávky. Síce cez sviatky sme ich radi pozerali, ale od reálneho života sú vzdialení.

Kultúrne osvieženie o slovenskej realite nám po vianočných sviatkoch priblížilo piľanské ochotnícke divadlo Kukučínovou hrou s pôvodným názvom Neprebudený. Ani nevedeli, ako vystihli súčasnú dobu, divácky úspech hovorí o kvalitách režiséra a hercov. Správnu sa tu javí paralela z reálnej súčasnosti, ktorá si ozaj zaslúži jemne pozmenený názov **Neprebudení**.

Tisovský región potrebuje nové a odvážne riešenia, ale to je už o volebných programoch a volebných sľuboch na ktoré sa aspoň môžeme tešiť.

Politici a úradníci si iste uvedomia, že sú závislí od ľudí a arogancia vrcholových politikov a rozkrádanie upadne do zabudnutia. Vstupujeme do roka životných skúšok, do roka našich rozhodnutí, kto bude riadiť túto spoločnosť, krédom bude morálka, pokora, pochopenie a rešpekt pred názormi ľudí, alebo prevládne chuť po moci a peniazoch. Je to na nás a mladšej generácii.

Aká silná bude regionálna ekonomika, taká bude naša životná úroveň.

V. P. z T.

Drahí priatelia

Opäť nastala chvíľa, kedy rekapitulujeme udalosti, zážitky a skúsenosti z ostatného roku, ktorý sme prežili. Bolo toho určite veľa, čo by každý jeden z nás mohol zapísať do svojej knihy života. Či už je radosť z chvíľ pohody a každodenného života, alebo by sme tam zapísali i tie temné chvíle našich životov. Tie, kedy sme bojovali s nepriazňou, smútkom a bolesťou. Bolo toho naozaj veľa čo sme aj v ostatnom roku v našom meste spoločne prežívali. Vďaka Bohu sme to všetko zvládli. Možno nie tak, ako sme si to na jeho začiatku predsavzali, ale predsa sme nim prešli.

Drahí priatelia. Nedávno som sa prechádzal so svojou malou dcérkou po lúčach a kopčekoch, ktoré obkolesujú naše mestečko. Videli sme domy, ľudí, krásu prírody a vtedy som si nanovo uvedomil, čo to je mať domov. Domov je tam, kde je moje srdce. Ako sme tak pozerali na náš kostol v duchu som si povedal – vďaka Bohu za tie dva domovy, ktoré človek má. Tento pozemský i potom ten nebeský. Vďaka Bohu, že nám požehnáva čas nášho života tu na tejto zemi. Čas života, ktorý síce nie je ľahký a jednoduchý, veď kríza postihla aj naše mesto a životy ľudí, pre ktorých nebol a nie je tento čas jednoduchý.

Však toto mesto a kraj, ktorý nám prirástol k srdcu a je našim domovom a musíme v ňom žiť. V slobode rozhodnutí, v blízkosti tých, ktorých máme radi. Nie, drahí priatelia, rok, čo odišiel nebol zlý – bol ťažší a bol ďalšou stránkou, ktorá sa zapísala do našej knihy života. Života, ktorý pokračuje aj v tomto novom 2010- tom roku.

Čo priniesie, nevieme. Snáď ho prežijeme vo väčšej pohode ako ten ostatný. Verím však, že v Božích rukách máme a môžeme mať istotu, že nech by sa stalo hocičo, Pán Boh nás ním prevedie a vovedie až do toho nebeského domova.

Prajem nám všetkým, aby svetlo Betlehemskej hviezdy, ktorá rozsvietila oblohu nad Betlehemom počas prvých Vianoc naplnilo aj naše mestečko Tisovec nádejou. Nádejou, že Pán Boh nezabúda a neopúšťa. Nech svetlo nádeje prežiarí naše srdcia a spraví rok 2010 duchovne plnším ako všetky predchádzajúce, aby nádej ktorá prišla v Kristu Ježiši zmenila náš život.

Boh s nami, priatelia.

Mgr. Marián Krivuš – ev. farár

Spolupatričnosť

Častokrát sa hovorí o spolupatričnosti. O charite, pomoci, radoži z dávania. Nedávno som sa rozprával s jedným dievčaťom a naša reč skĺzla na to, ako pomáhať druhým. Som farár a tak som začal s duchovným rozmerom pomoci a spolupatričnosti. Ona zas o tom, ako poslať raz za čas na nejaký účet 5 či 10 €. A tak som sa jej opýtal, že kam to vlastne poslať a na moje prekvapenie ani poriadne netušila. Raz za čas jej prišla obálka so šekom, obrázkom hladného dieťaťa a výzvou na pomoc. A tak prispela. Ale v podstate tomu nevenovala takmer žiadnu pozornosť. To isté sa deje v supermarketoch, kde bez uvažovania vhodím zostávajúce centy do pokladničky pre ... – a opäť ani v podstate neviem pre koho. Ale zas – „splnil“ som si svoju ľudskú povinnosť.

Je táto forma vhodná? Plní svoj účel? A mám radosť z dávania? A tak sme sa rozhodli aj v našom evanjelickom cirkevnom zbore (hoci je kríza) darovať radosť. Iným i sebe. Radosť z dávania a prijímania daru. Mali sme vyčlenené financie na sociálnu výpomoc a keďže sa nikto neprihlásil, rozhodli sme sa v spolupráci s pani Milecovou tieto „peniaze“ darovať. Cirkevný zbor dal peniaze a pani Milecová mená desiatich rodín. A tak sme sadli do auta a nakúpili základné potraviny pre desať rodín v našom meste – jedna rodina = nákup za 20 €. Všetko to rodiny, ktorí neprepíjú a neprehádzajú sociálne dávky v miestnych krémach. Rodiny, ktorých deti i rodičia môžu mať Vianoce o niečo krajšie a bohatšie ako inokedy.

Mali ste vidieť tú radosť a prekvapenie v očiach detí i rodičov, keď sme zastali na prahu ich dverí s veľkou škatuľou potravín. Nikoho nežiadali, o nič neprosili. Jednoducho radosť z dávania a radosť z prijatia daru.

Ďakujem evanjelikom v Tisovci, ktorí našli v našom rozpočte peniaze na túto činnosť, pretože to stálo za to. Ďakujem i všetkým ostatným, ktorí sa podieľali na tomto krásnom Vianočnom dare lásky. Veď sme dávali z dlhu. Z dlhu lásky, ktorou nás miluje Pán Boh, ako svedectvo svetu, že cirkev je Kristova nevesta.

2 Korintským 9:7 Každý nech dá, ako si umienil v srdci, nie z neochoty alebo z prinútenia; lebo ochotného darcu miluje Boh.

Mgr. Marián Krivuš

Cieľová zastávka:

Odchody zo zast. Tisovec,nám.

Nástupište		Nástupište	
Banská Bystrica AS	x Z f x r 6 7 f ¹ NV kr 8 05 9 11 10 30 17 30 17 30 17 45	Praha ÚAN Florenc	f ⁶ f ⁴ 9 25 21 55
Nástupište		Nástupište	
Banská Bystrica Roosevelt.nem.	x 5 48	Prešov AS	1 3 4 5 f ⁷ 7 50
Nástupište		Nástupište	
Bojnice nám.	x f ² h 6 20	Revúca AS	c x 7 f ¹ x x N x f ² h 4 5 f ³ k 6 55 12 20 13 50 15 30 16 15 16 45 18 15 19 30 20 04
Nástupište		Nástupište	
Bratislava AS	k f ³ 6 08 11 55	Rimavská Sobota AS	k x k x P x 6 tk x b kr 4 40 5 33 7 00 7 35 8 25 8 40 12 10 12 10 12 30 14 05 16 05
Nástupište		Nástupište	
Brezno žel.st.	V x N u 12 10 14 25 16 50 17 00 20 30	Rimavské Zalužany	x ak 14 05 21 10
Nástupište		Nástupište	
Hnúšťa aut.st.	x x x x c x c x ak 5 00 5 30 5 55 5 55 6 50 7 25 7 50 9 40 9 40	Tisovec Rimava	k x x c c x x d 5 w ak x 4 15 5 20 5 40 6 35 7 30 8 20 9 20 12 10 12 10 13 00 13 05 13 10
Nástupište		Nástupište	
Hnúšťa aut.st.	V c aku ¹ x gk N 13 00 14 10 15 15 17 40 18 15 21 20	Tisovec Srdiečko	x 21 53
Nástupište		Nástupište	
Hnúšťa Likier,STS	x k 6 x 4 50 13 15 16 45 21 10	Tisovec ZTS	x 16 45
Nástupište		Nástupište	
Humenné žel.st.	f ³ 15 25	Tornaľa nám.	Ph ² 9 50
Nástupište		Nástupište	
Jelšava nám.	NV 14 45	Žilina AS	kr 6 13
Nástupište		① spoje premávajú v pondelok a 6.4., 6.7. a 2.11., nepremávajú 5.4., 5.7. a 1. ② spoje premávajú v utorok, nepremávajú 6.4., 6.7. a 2.11. ③ spoje premávajú v stredu, nepremávajú 6.1., 1.9., 15.9. a 17.11. ④ spoje premávajú vo štvrtok, nepremávajú 24.12., 31.12. a 1.4. ⑤ spoje premávajú v piatok a 31.12. a 1.4., nepremávajú 25.12., 1.1., a 2.4. ⑥ spoje premávajú v sobotu, nepremávajú 26.12., 1.5. a 8.5. ⑦ spoje premávajú v nedeľu a 5.4., 5.7. a 1.11., nepremávajú 4.4., 4.7. a 31.1. † spoje premávajú v nedeľu a 24.12., 25.12., 26.12., 1.1., 6.1., 2.4., 5.4., 1.5., N spoje premávajú v posledný deň vikendu alebo školských prázdnin pred dň P spoje premávajú v prvý deň školského vyučovania po vikende alebo po ško V spoje premávajú v posledný deň školského vyučovania pred vikendom ale X spoje premávajú v pondelok až v piatok, nepremávajú 24.12., 25.12., 1.1., Z spoje premávajú od 14.12. do 30.6., od 2.9. do 10.12. a spoje premávajú v sobotu a v nedeľu a 24.12., 25.12., 1.1., 6.1., 2.4., 5.4., b spoje premávajú v pondelok až v sobotu, nepremávajú 24.12., 25.12., 26.1. 1.11. a 17.11. c spoje premávajú len v dňoch školského vyučovania d spoje premávajú v pondelok až vo štvrtok, nepremávajú 24.12., 31.12., 6.1. f spoje nepremávajú od 24.12. do 8.1. f ¹ spoje nepremávajú od 27.12. do 9.1., od 1.7. do 31.8. f ² spoje nepremávajú od 24.12. do 25.12., od 4.4. do 5.4. f ³ spoje nepremávajú od 23.12. do 26.12., od 31.12. do 3.1., od 2.4. do 4.4. f ⁴ spoje nepremávajú od 24.12. do 1.1. f ⁵ spoje nepremávajú od 24.12. do 27.12., od 1.1. do 3.1. f ⁶ spoje nepremávajú od 23.12. do 26.12., od 31.12. do 2.1. f ⁷ spoje nepremávajú od 24.12. do 6.1. f ⁸ spoje nepremávajú od 22.12. do 7.1., od 9.4. do 14.4., od 1.7. do 1.9., od f ⁹ spoje nepremávajú od 23.12. do 9.1., od 1.4. do 5.4. g spoje premávajú denne okrem soboty, premávajú aj 26.12., 1.5. a 8.5.	
Nástupište			
Klenovec Skorušina	ak 15 15		
Nástupište			
Kokava nad Rimavicou nám.	x 15 35		
Nástupište			
Kokava nad Rimavicou žel.st.	x 22 16		
Nástupište			
Košice AS	f ⁴ kr x Z f f ⁵ x h ¹ ru ² 2 20 7 20 13 45 15 20 18 00		
Nástupište			
Michalová Marko	x 4 15		
Nástupište			
Muráň nám.	k 10 35		
Nástupište			
Podbrezová ŽP a.s.	12 30		

Jesenské - Rimavská Sobota - Tisovec - Brezno

	6759	6700	6702	6241	6704	6262	6480	6285	6735	6786	6243	6788	6782	6404	6718	6712	6245	6716
	X	20	X			20	X		20		20		20	20	20			20
Jesenské	0		5:15	6:44		7:50	7:50	9:02	10:55		12:27	13:40		15:41		17:25	18:12	20:13
Jesenské zastávka			5:15	6:47		7:55	7:55	9:05	10:55		12:31	13:43		15:44		17:28	18:16	20:16
Rimavská Janovce obec			x5:22	6:54		8:02	8:02	9:12	11:04		12:38	13:48		15:50		17:34	18:22	20:23
Rimavská Janovce			x5:25	6:57		8:05	8:05	9:15	11:07		12:41	13:51		15:54		17:37	18:25	x20:26
Rimavská Sobota	0		5:30	7:03		8:11	8:11	9:21	11:12		12:46	13:56		15:58		17:42	18:30	20:31
Rimavská Sobota	0		4:47	6:08		7:05				11:14	13:10	14:29			16:29	17:46		20:34
Cereňany			x4:51	x5:12		7:13				x11:18	13:15	14:34			16:34	17:51		20:39
Veľká Tereňkova			4:55	x5:16		7:17				x11:22	13:19	14:38			16:38	17:55		20:42
Háčovské skalky			4:59	x5:19		7:20				x11:25	13:22	14:41			16:41	17:58		20:45
Háčovo			5:00	x5:21		7:22				x11:27	13:24	14:43			16:43	18:00		20:47
Košice													14:47					x20:50
Rimavské Žalúžany			5:05	x5:27		7:27				x11:33	13:30	14:50			16:49	18:06		20:55
Rimavská Baňa			5:17	6:40		7:30				11:35	13:32	14:53			16:52	18:09		20:58
Rimavské Brezovo			5:22	x5:43		7:35				x11:40	13:37	14:58			16:56	18:13		21:02
Likier			x5:25	x5:48		x7:38				x11:43	13:40	15:01			17:00	18:17		x21:05
Hruštka			5:28	6:51		7:46				11:48	13:44	15:05			17:03	18:20		21:08
Hruštka zastávka			x5:33	x5:55							13:48	15:09						x21:13
Háčava skalky			5:36	x5:59						x11:50	13:52	15:13						
Háčava			5:38	x7:01		7:53				x11:54	13:54	15:15			17:11	18:28		21:17
Rimavská Píla			5:42	x7:05		7:57				x11:58	13:59	15:21			17:15	18:32		21:21
Tisovec mesto			5:47	7:09		8:02				12:02	14:05	15:25	16:18		17:21	18:38		21:25
Tisovec	0		5:50	7:12		8:04				12:05	14:08	15:29	16:20		17:24	18:40		21:28
Tisovec	0		5:59			8:07				12:06	14:11	15:29	16:22					18:42
Tisovec-Banovo			x6:15		x8:23					x12:21	x14:26	x16:37				x18:58		
Žbojka			6:25		x8:34					12:32	14:37	15:46				x19:05		
Dobronská Polhora			5:05	6:47		8:44				12:43	14:48	15:55				19:15		
Michalovce			5:09	6:49		8:47				12:46	14:51	16:02				19:23		
Michalovce zastávka			x5:11															
Brezno-Rohozná			5:17	6:53		x8:55				12:54	15:00					x19:31		
Brezno-Háľny			x5:24	7:00		x9:02				x13:01	x15:06					x19:38		
Brezno mesto			5:37	7:04		9:05				13:04	15:10	16:20				19:42		
Brezno	0		5:30	7:07		9:09				13:07	15:13	16:23				19:45		

Brezno - Tisovec - Rimavská Sobota - Jesenské

	6731	6781	6783	6753	6757	6757	6216	6711	6761	6263	6739	6715	6765	6717
	X		20			X	X				20	20	20	20
Brezno	0			6:13		11:01	12:15		14:20	15:25			18:45	
Brezno mesto				6:16		11:04	12:18		14:23	15:32			18:52	
Brezno-Háľny 172			x5:15		x11:07	x12:21			14:26	x16:36			x18:55	
Brezno-Rohozná			x5:28		x11:13	12:28			x14:33	x16:42			x19:02	
Michalovce zastávka			x5:32						x14:36	x16:46			x19:09	
Michalovce			6:35		11:22	12:35			14:42	15:52			19:11	
Dobronská Polhora			6:39		11:25	12:45			14:51	16:02			19:21	
Žbojka			x5:40		x11:35	12:56			x15:01	x17:12			x19:32	
Tisovec-Banovo			x5:59		x11:45	x13:07			x15:11	x17:22			x19:42	
Tisovec	0		7:14		12:02	13:22			15:27	16:38			19:58	
Tisovec	0		4:39	6:03	7:15	9:00	12:08	13:22	14:13	15:32		17:57	19:58	22:10
Tisovec mesto			4:42	6:06	7:18	9:03	12:11	13:25	14:16	15:35		18:00	19:59	22:13
Rimavská Píla			4:46	6:11	x7:24	9:08	x12:15		14:22	x15:41		x18:04	x19:59	x22:18
Háčava			4:50	6:15	x7:28	9:12	(12:19)		14:26	x15:45		x18:08	x19:59	x22:22
Háčava skalky			4:53	6:17	x7:30	x9:14	x12:21		14:29	x15:47				
Hruštka zastávka			4:56	6:20	x7:33		x12:24		14:31	x15:50				x22:25
Hruštka			5:01	6:25	7:45	9:20	12:29		14:35	15:55		18:24		22:30
Likier			5:04	6:28	x7:47	x9:23	x12:31		14:38	x15:57		x18:26		x22:33
Rimavské Brezovo			5:07	6:32	x7:50	9:26	x12:35		14:42	x16:00		x18:29		x22:36
Rimavská Baňa			5:12	6:37	7:55	9:31	12:40		14:55	16:05		18:34		22:41
Rimavské Žalúžany			5:15	6:40	x7:58	9:34	12:43		14:58	x16:07		x18:36		x22:43
Košice				6:43	x8:01	x9:37			15:01					x22:46
Háčovo			5:20	6:45	x8:04	9:40	x12:48		15:04	x16:13		x18:42		x22:49
Háľny Skalky			5:23	6:48	x8:06	9:42	x12:50		15:06	x16:15		x18:44		x22:52
Veľká Tereňkova			5:26	6:51	x8:09	9:45	x12:53		15:09	x16:18		x18:47		x22:54
Cereňany			5:30	6:56	x8:13	x9:49	x12:57		15:13	x16:22		x18:51		x22:58
Rimavská Sobota	0		5:35	7:01	8:18	9:54	13:02		15:18	16:28		18:56		23:03
Rimavská Sobota	0		4:22	5:51	7:07	8:35	10:08	13:07	14:35	15:20	16:38	17:50	19:24	
Rimavská Janovce			x4:27	5:56	7:12	8:41	10:13	13:12	14:40	15:25	16:43	17:55	x19:29	
Rim. Janovce obec			x4:30	5:59	7:15	8:45	10:16	13:15	14:44	15:28	16:46	17:58	x19:32	
Jesenské zastávka			4:37	6:06	7:21	8:51	10:22	13:22	14:50	15:34	16:53	18:05	19:39	
Jesenské	0		4:40	6:08	7:24	8:54	10:25	13:25	14:53	15:35	16:55	18:08	19:42	

- obmedzenie
 X ide v pracovné dni
 O príchod
 24 v úseku Tisovec - R. Sobota ide v X, nejde 24.-31.XII.
 25 ide v X, nejde 24.XII.-6.I.
 31 ide v 2. a 4.
 32 nejde 24., 25., 26.XII.
 33 nejde 24., 25., 26.XII., 1.I.
 34 nejde v 2.
 35 nejde v 2. a 24., 25., 31.XII., 2., 4.IV.
 36 nejde 24., 25., 26.XII., 1.I., v úseku R. Sobota - Tisovec nejde v 2. a 24., 25., 26.XII., 1.I., v úseku Tisovec - Brezno ide v X

h spoje premávajú taktiež 1.1., 6.1., 2.4., 5.7., 15.9., 17.11.

h¹ spoje premávajú taktiež 6.1., 1.9., 15.9., 17.11.

h² spoje premávajú taktiež 22.2.2009

k spoje nepremávajú od 24.12. do 25.12., 4.4.

r spoje nepremávajú 31.12.

u pokračuje na linke číslo 603428 spojom číslo 4 do zastávky Podbrezová, aut.st.

u¹ pokračuje na linke číslo 609446 spojom číslo 1 do zastávky Klenovec, Skorušina

u² pokračuje na linke číslo 713421 spojom číslo 24 do zastávky Vranov n./Topľou

w spoje premávajú počas školských prázdnin

9.10. do 30.10.

Kalendár výročí osobností Tisovca a Rimavskej Pily

Gašpar Dianiška

190. výročie narodenia jazykovedca, veršovníka, učiteľa

Narodil sa 6.1.1820 v Tisovci. Študoval v Rožňave, Levoči a štúdium teológie ukončil v roku 1843 v Bratislave. Potom študoval medicínu vo Viedni, štúdium však nedokončil. Od roku 1856 bol učiteľom v Tisovci. Už od štúdií sa venoval jazykovednému bádaniu. Aj keď bol prívržencom Jána Kollára, svoju učebnicu slovenčiny pre Nemcov oprel o štúrovskú slovenčinu. Vo Fejérpatakyho Slovenskom pozorníku v rokoch 1846-1847 publikoval popularizačné články z prírodných vied, vlastenecko-intímnou lyriku (Vzpomienki, Ozvenki, Laštovky) i didaktické verše (Na máj, Novoroční půl noc). Vlastnil vyše 200-zväzkovú knižnicu, ktorú po smrti zanechal Čítaciemu spolku v Tisovci a tak vznikla na ten čas v Tisovci veľká knižnica aj s čítaňou. Zomrel 17.6.1873 v Tisovci.

Michal Bosý

230. výročie narodenia náboženského spisovateľa, básnika a prekladateľa

Narodil sa 9.1.1780 v Hnúšti. Študoval v Rimavskej Bani, Ožďanoch. V rokoch 1793-1798 navštevoval lýceum v Soprone. V rokoch 1799-1801 študoval teológiu v Jene. V rokoch 1798-1799 bol konrektorom na škole v Ožďanoch. Po štúdiách pôsobil ako farár v Pondelku, Tisovci a od roku 1808 na Dolnej zemi. V roku 1826 sa vrátil na Slovensko, pôsobil ako farár vo Vyšnej Pokoradzi a od roku 1830 v Rimavskom Brezove. Vynikal širokými encyklopedickými vedomosťami a filologickým vzdelaním. Orientoval sa ja na botaniku a mineralógiu. Písal latinské, české, maďarské a slovenské časomerné príležitostné básne. Časopisecky mu vyšiel úryvok rozsiahlej epické skladby Ofch vlásky pod názvom Slávia v Rakousích. Na stránkach SOLENNÍ sa zapojil do diskusie o krásnych umeniach a mytológi. Jeho literárna činnosť vyvrcholila v prekladoch Shakespeara, na ktorého sa zameriaval už od štúdií v Jene. Celý rozsah prekladov však nie je známy, úryvky z niektorých preložených hier vyšli v časopisoch a almanachoch. Zomrel 24.2.1847 v Rimavskom Brezove.

Bernard Miškeča

115. výročie narodenia pedagóga a dramatika

Narodil sa 14.1.1895 v Hnúšti. Základné vzdelanie získal vo svojom rodisku. Gymnázium vyštudoval v Rimavskej Sobotě a v rokoch 1913-1917 absolvoval vysokoškolské štúdium evanjelickej teológie v Prešove. Od roku 1917 učil v Rimavskej Sobotě, v rokoch 1938-1944 pôsobil na gymnáziu v Tisovci a potom opäť v Rimavskej Sobotě. Do svojej smrti v roku 1964 žil so

svojou sestrou v Hnúšti. Bol človekom spoločenským, ale introvertným, s osobitou filozofiou a životným postojom. Jeho literárne dielo je poznamenané faktom, že ostal starým mládencom – pravdepodobne prežil v mladosti neopätovanú lásku, ktorá ho poznamenala na celý život. Je pozoruhodné, že obe dokončené divadelné hry – Leto, Ohne a tóna – pochádzajú z obdobia autorovej mladosti. Neskoršie pokusy neboli nikdy dokončené.

Ján Daxner

150. výročie narodenia národno-kultúrneho činiteľa

Otec → Juraj. Matka → Mária. Brat → Samo. Narodil sa 25.1.1860 v Tisovci. Bol synom Juraja Daxnera a bratom Sama Daxnera. Študoval na Prvom slovenskom gymnáziu v Revúcej. Tu bol aktívny v mimoškolskej činnosti, najmä v školskom hudobnom súbore, ktorý hrával počas a po divadelných predstaveniach. Po štúdiách ostal v Tisovci, kde na statku spoločne hospodáril s bratom Samom. Neustále mu tiež pomáhal v jeho národných aktivitách. V akejsi duševnej depresii si siahol na život 17.2.1893.

Mária Loyová, rod Tandlerová

95. výročie narodenia učiteľky, literárnej historičky

Narodila sa 28.1.1915 vo Svätom Antone, okr. Banská Štiavnica. V rokoch 1926-1934 študovala na gymnáziu v Rožňave a v rokoch 1934-1938 na Filozofickej fakulte UK v Bratislave. V rokoch 1938-1945 bola profesorkou slovenčiny na gymnáziu v Tisovci, od roku 1945 až do odchodu na dôchodok v roku 1969 na gymnáziu v Rimavskej Sobotě. Počas Slovenského národného povstania bola korektorkou povstaleckých novín Zvesti z tisovskej posádky v Tisovci. Vo svojej publikačnej činnosti sa zameriava na literárne postavy Gemera. V roku 1963 vydala knihu Literárna minulosť a prítomnosť okresu Rimavská Sobotka. Spracovala monografiu Petra Kellnera – Záboja Hostinského, ktorú publikovala v edícii Literárne postavy Gemera. Bola spoluorganizátorkou Gemerských kultúrnych dní, patrila k zakladateľom Gemerskej vlastivednej spoločnosti i Slovenského zväzu žien v Rimavskej Sobotě. Zaujímala sa o skvalitnenie pedagogickej práce, svoje články o využívaní múzejných zbierok na hodinách dejepisu, o začlenení regionálnych prvkov do vyučovacieho procesu publikovala v zborníku Škola a práca. Zomrela 10.9.1982 v Spišskej Novej Vsi.

Ján Sepeši (Szepessy)

250. výročie pedagóga, zostavovateľa a prekladateľa kníh pre deti a mládež

Narodil sa 31.1.1760 v Prešove. Bol učiteľom v

Štítniku a v rokoch 1813-1832 na nižšej evanjelickej škole v Tisovci. Jeden z najvzdelanejších učiteľov svojej doby, patril k najaktívnejším organizátorom a spoluvykoncom spisby pre školskú mládež na Slovensku. Ako člen Učenej spoločnosti malohontskej sa zaslúžil o účasť malohontských osvietencov na tvorbe základného fondu školskej literatúry. Pre svojich žiakov v Štítniku zostavil a vydal Syllabikár pro dítky evanjelické školy štítnické, preložil celý rad menších náboženských učebníc, napríklad První historické vyučování v náboženství pro malé dítky, Kratičké poučení o mravnosti a zdvořilosti pro mládež obojího pohlaví. Najvýznamnejším Sepešioho literárnym dielom je Bibliotéka pro dítky, obsahujúci v sobě knížky měsíční, které malo charakter mimoučebnicového, doplnkového čítania. V knihe sa striedajú básničky s modlitbami, príbehmi, bájkami, prísloviami, žartmi, ktoré boli usporiadané do mesačných cyklov. Propagovaním spoločenskej výchovy medzi mládežou a objavom magazínovej formy detskej knihy mu patrí priekopnícke postavenie v dejinách slovenskej literatúry pre deti a mládež. Zomrel niekedy po roku 1832.

Pavol Jozeffy

235. výročie narodenia kňaza, cirkevného činiteľa a národno-kultúrneho pracovníka

Pôvodné meno – Jozefák. Narodil sa 31.1.1775 vo Vrbovcich, okr. Senica. Základnú školu vychodil v rodisku. V rokoch 1788-1793 študoval na evanjelickej škole v Bratislave a teológiu absolvoval v rokoch 1796-1798 na univerzite v Jene. Navštevoval aj univerzitu vo Wittenbergu a pedagogický ústav v Schnepfenthal. Do roku 1799 pôsobil ako domáci učiteľ. V rokoch 1799-1801 bol evanjelickým kaplánom na Tešedíkovom hospodárskom inštitúte v Szarvasi, potom bol farárom v Aszóde a v Cinkote. Od roku 1820 bol farárom v Tisovci a od roku 1823 zastával funkciu superintendenta potiského dištriktu. V Tisovci rozvíjal ľudovú výchovnú činnosť, rozširoval racionálne hospodárenie, zavádzal pestovanie nových druhov ovocia. Bol iniciátorom založenia podporného peňažného spolku, knižnice, zaviedol povinnú 6-ročnú školskú dochádzku na evanjelických školách, dal postaviť nový kostol a školu. V roku 1842 stál na čele posolstva, ktoré evanjelici adresovali panovníkovi do Viedne s úmyslom upozorniť ho na snahy zavedenia maďarčiny do škôl a kostolov (Prestolný prosbopis). Bol autorom kázni a pastierskych listov. Zomrel 29.3.1848 v Tisovci.

Miroslava Kojnoková

Pod'akovanie

Za reprezentáciu Tisovca na folklórnej spomienkovej akcii „Zahrajte mi túto“ venovanej interpretovi Miroslavovi Baranovi, ktorú uvádzal dlhoročný umelecký vedúci súboru Partizán – p. Igor Kovačovič (sestrin švager). Na kamaráta spomína a svoje pesničky mu zaspieval náš rodák Janko Valentík (herec, moderátor, interpret ľudových pesničiek).

Pod'akovať chcem tiež urbárskej spoločnosti menovite Ing. Ivanovi Kriškovi, ktorí pred Pamiatkou zosnulých zabezpečujú čačinu na obloženie – ozdobenie hrobov našich príbuzných (bez nároku na odmenu).

„Zpracoval“ tl. škriatok? Autentické, vtipné a nesprávne na dverách stánku na Daxnerovej ulici to bolo len tak, ako som uviedla: Nakupujte pri okienku v zadu!

Mgr. Vlasta Krišková

Jozef Hrebenda

295. výročie narodenia a 215. výročie úmrtia evanjelického farára

V Kalendári výročí osobností Tisovca a Rimavskej Pily došlo pri mene Jozef Hrebenda k viacerým nepresnostiam a chybným informáciám tohto evanjelického kňaza, pôsobiaceho v Tisovci.

Nepravdivá je informácia, že Hrebenda v roku 1779 odišiel na Moravu pomáhať tajným evanjelikom. V tomto roku by to sotva bolo možné, pretože Tolerančný patent bol vydaný až v roku 1781. Pravda však je, že Hrebenda i jeho nástupca v kňazskej službe evanjelický kňaz Martin Mrákota, ktorý pôsobil v Tisovci v rokoch 1778-1783, chodili tajne, s nasadením života, na Moravu, duchovne zaopatrovat' tajných evanjelikov okolo Pozdřehova. Chodievali dvakrát do roka, pred Veľkou Nocou a pred Vianocami. Tieto zhromaždenia sa konali väčšinou v noci, v horách a na odláhlých pasekách. Boli to veľké zhromaždenia, pozostávajúce z niekoľko sto duší. Tu prísluhovali sviatosť Večere Pánovej. Išlo o veľmi nebezpečnú službu, nakoľko všade striehli jezuiti a vojaci. Zo Slovenska ich na Moravu prevážali ukrytých vo voze pod slamou, pretože hranice boli prísne strážené. Ešte aj na jar v roku 1781, keď bol vydaný Tolerančný patent, bol kňaz Martin Mrákota na Morave.

Po vydaní Tolerančného patentu odišlo zo Slovenska do

Čiech a na Moravu viac ako 70 evanjelických kňazov a učiteľov, ktorí za ťažkých podmienok zakladali cirkevné zbory, stavali kostoly, fary a školy. Jedným z potomkov týchto tajných evanjelikov bol i najväčší český historik a otec národa českého František Palacký, ktorý sa narodil v r. 1798 na Morave v Hodslaviciach, študoval na evanjelických školách na Slovensku – v Trenčine a v Bratislave.

Účinkovanie Jozefa Hrebendu ako kňaza evanjelickej cirkvi tisovskej bolo v tej dobe dramatické, vrcholila protireformácia a bola tu snaha za každú cenu odobrať evanjelikom v Tisovci kostol. Zvlášť keď v r. 1725 bola zriadená v Tisovci katolícka fara a katolícky farár Mulec zo Suhej si začal nárokovat' na desiatky, ktoré tisovskí mešťania dávali evanjelickému farárovi. Taktiež na desiatky z Rimavskej Pily a z Hačavy, ktoré do r. 1625 cirkevne patrili do Tisovca.

V r. 1725 bola snaha zo strany Rímsko-katolíckej cirkvi odobrať evanjelický kostol v Tisovci za pomoci cisárskeho vojska, ktoré sídlilo v Klenovci. Keď však vojaci prišli do Tisovca, Tisovania ich žiadali o preukázanie sa kráľovským mandátom. Keďže kompetentní kráľovskí mandát nemali, veliteľ cisárskeho vojska, dovtedy presvedčený, že koná v mene kráľa, nariadil vojakom z mesta odísť. Snaha o odobratie evanjelického kostola v Tisovci trvala až do r. 1753.

Jaroslav Kochan

Tisovské hodnoty

Na prahu roka 2010 stojí za úvahy hovoriť o očakávaníach o živote, mentalite ľudí, o ich starostiach. Tisovec prešiel vývojovými etapami, ktoré ho poznačili.

Od roku 1965 to bola výrazná industrializácia a rozvoj poľnohospodárstva, kde bolo potláčané súkromné vlastníctvo. Nedostatok pracovných síl, hlavne v poľnohospodárstve, bol riešený školskými brigádami i brigádami z priemyslu.

Rozvoj strojárstva a spracovania vápenca si vyžiadali výstavbu bytových kapacít, postupnú plynofikáciu. Menili sa návyky ľudí, životný štýl. Nestačilo to však za vývojom v iných okresoch, kde vývoj išiel oveľa rýchlejšie a odčerpával už vtedy pracovné sily a hlavne to bol odliv mladých ľudí z tohto regiónu.

Vytváranie i zlom nastal po roku 1989, keď bolo možné obnoviť historicky dané hodnoty. Vznikli podmienky na obnovenie súkromného vlastníctva, pôdy, lesov. Hospodárstva zamerané hlavne na chov dobytka a oviec v tisovských dolinách sa už ťažko dali vzkriesiť. Podnet tu mohla dať rodinná tradícia a vzťah k pôde. Typické roľnícke rodiny už neexistovali, postupný rozpad a reštrukturalizácia družstiev dali možnosť znova obnoviť to, čo v Tisovci bolo tradíciou.

Okrem Agropolu tu pôsobia už aj súkromní podnikatelia: J. Roško, P. Dianiška, B. Brndiar, Belica a ďalší. Výroba bryndze sa vrátila do rodiny Manicovcov a tisovská bryndza si získava meno aj za hranicami Slovenska.

V roku 1996 znova vzniká Urbárna spoločnosť v Tisovci a v súčasnosti má už vyše štyristo členov. Potvrdil sa význam týchto spoločností nielen v Tisovci.

Hospodárenie v neštátnych lesoch formou súkromného a urbárneho vlastníctva prináša ekonomický efekt členom, vlastníkom a je to bez štátnych dotácií. Je tu však ešte dlhá cesta k úplnej obnove tohto vlastníctva. Neukončené reštitúcie, nerovnaké ekonomické podmienky, v porovnaní so štátnymi podnikmi, ešte neumožňujú ďalší rozvoj týchto foriem vlastníctva.

Ale nutnosť reštrukturalizácie ekonomických systémov i na regionálnej úrovni je nezvratná. A tu sa otvára priestor pre poslancov, politikov a samosprávy, aby vytvárali podmienky pre takýto rozvoj.

Zatiaľ len konštatujeme pokles kúpyschopnosti obyvateľstva tohto regiónu. Očakáva sa ešte výraznejší prepád v tomto roku.

Hodnoty sú v ľuďoch, ktorí dokážu pozdvihnúť Tisovec, hodnoty sú v tradíciách, ktoré treba udržať a rozvíjať, či je to školstvo, kultúra, šport, priemysel, poľnohospodárstvo.

Rok 2010 môže byť lepší ako minulý, ale musíme sa o to zaslúžiť, stojí to na hodnotách, ktoré budeme uznávať, neklamme sa.

Jaroslav Hecko

Psychoterapia

Štatistika ukazuje, že asi 45 - 50% návštevníkov zdravotníckych zariadení (ambulancie, nemocnice) trpí tzv. psychosomatickými ochoreniami. Čo je to?

Našu myseľ, náš duševný život (psychiku) ovplyvňuje množstvo vonkajších faktorov. Keď tieto sú negatívne a a prekročia hranicu tzv. „normálnosti“, (teda to, čo priemerný človek znáša bez akýchkoľvek príznakov, alebo dôsledkov), začnú ovplyvňovať negatívne vegetatívny nervový systém, ktorý prenáša vzruchy k rôznym telesným (somatickým) orgánom. Výsledkom sú nenormálne reakcie týchto orgánov. Začína nespavosť, ktorá ešte viac komplikuje svojimi následkami priebeh ochorenia. Časté sú bolesti hlavy, nechutenstvo a ďalšie ochorenia. Pacient je znechutený z jeho prežívania zo dňa na deň. Susedia konštatujú, že on je „na nervy“. Chodí od doktora k doktorovi, skúša ďalšie a ďalšie lieky. Výsledkom sú kombinácie nových príznakov. Tomu, ak pacient zatĺka, čo všetko bral a berie, ani doktor nerozumie. Pacient vie, že má problém so srdcom, lebo má všetky príznaky a bolesti, ako mal starý otec pred infarktom a toho sa bojí. Trpí celá rodina. Lieky až zaberú, tak len na krátky čas, čo je pochopiteľné, lebo sme odrezali len konár, ale koreň ostal a tak potiaže sa obnovia. Všetky nálezy sú v rámci normy. Žiadne príčiny pre pacientove obtiaže.

Pre pacienta je smerodajné, čo cíti a ako trpí. Dôležité je to, ako toto všetko vidí pacient.

Tu má svoje nezastupiteľné miesto psychoterapia. Je užitočná pre všetky vekové skupiny. Pomáha zistiť, čo je príčinou nepríjemných pocitov a získať kontrolu nad nimi. Liečiteľ (lekár, psychiater, psychológ), aby porozumel prečo ste taký, aký ste, bude na začiatku viacej počúvať, ako hovoriť. Nevysvetľujte si to, že o váš problém nemá záujem. Bude vás viesť k tomu, aby ste o svojich pocitoch, myšlienkach, poverách a chovaní, hovorili tak voľne bez zábran, ako je len možné. Keď pacient spolupracuje (hľadá pomoc), liečiteľ z voľných výpovedí (rozhovoru) zistí, čo a ako súvisí s problémom a tak spolu s pacientom nájdu cestu ako ju riešiť (vyliečiť). Liečiteľ bude chcieť vedieť ako vaše ochorenie vplyva na rodinu, priateľov a akú rolu oni hrajú pri zlepšení alebo zhoršení vašich ťažkostí.

Keď sa ukáže, že na toto má vplyv manželka, deti alebo rodičia, pozvú sa títo (aj celá rodina) na rodinnú psychoterapiu, len s vašim povolením. Pri psychoterapii vo veľkej väčšine sa ukáže vzorec, ktorý si neuvedomujete, ale podľa ktorého sa chováte a si škodíte. Naučíte sa, ako porozumieť pocitom, bolesti a trápeniam, strachu a depresii, ako sa k nim postavíte. Toto dá „bývalému“ pacientovi pocit zvýšeného sebavedomia a kontroly nad problémom, tak, že problém „odoznie“.

Dost často je problém zakotvený v podvedomí. Pacient si to neuvedomuje. Tridsaťročná právnička so zlamaným nosom a čeršťou so značnou stratou krvi, vytiahla si transfúziu zo žily. Neskoršie odstránila ochranný kryt z nosa. „No čo, chcela som vidieť, ako ste to spravili“. Rodina spomínala, že ako 10-ročná sa veľmi zmenila, začala fajčiť, ponocovať vonku, utekať z domu. Rozbité dve manželstvá. Pri psychoterapii trvajúcej niekoľko mesiacov, zrazu začala veľmi plakať... Ako deväť, alebo desaťročná v skupine dievčat, ktoré sa chválili svojimi vzťahmi k učiteľom, prispela aj ona. Lenže to prehnela. Učiteľa zavrel, rodina sa mu rozpadla. Z pacientky sa stala veľmi vážna pani. Chodí v čiernom a na hrob nosí čerstvé kvety.

Tento príspevok som napísal pod vplyvom finančnej celosvetovej krízy, ktorá rozbíja rodiny a berie životy. Pritom niekedy treba tak málo. Stačí sa niekomu zveriť so svojimi ťažkosťami a tak predísť najhoršiemu. Vo dvojici sa to lepšie ťahá...

MUDr. Jaroslav Rafaj

Dvadsať rokov hľadania pravdy

Ak sa zamyslíme nad výročím nedávnej zamatovej revolúcie, ukazuje sa, že striedajúce vládne zostavy v opozícii neurobili nič dobré pre občana. Nie je u nich ani dôležité, či občan súhlasí alebo nesúhlasí s vývojom našej spoločnosti. Šéfovia politických subjektov opozície si totiž dovoľujú bez občanov, akoby s ich požením, privlastňovať si právo rozhodovať o ďalšom smerovaní, ktorý pre občanov nie je prijateľný. Spomeniem referendá. Prečo neboli, keď sme sa s Čechmi rozdelili? Prečo neboli, keď predávali strategické podniky? Stratili sme celú ekonomiku. Kto je zodpovedný za celý tento stav? Hľadáajú svoju spásu; ustavičné útoky na vládu, osočovanie, očierňovanie, znevažovanie politikov. Podľa momentálnej situácie naznačuje sa, že zamatová revolúcia bola len akousi náplastou na existujúce rany. Spôsob predchádzajúceho života sa veľmi zmenil. Kam sa podelo tak vehementne proklamované „láska a pravda zvíťazí nad lžou a nenávisťou“ a ďalšie revolučné heslá, ktoré rýchlo zapadli prachom zabudnutia. Účelovo na svetlo božie vyťahované „politické nešváry“ a hľadanie v nich toho, čo

v nich nikdy nebolo a ani nemohlo byť, vyvoláva úžas nad opozičnou neschopnosťou. Politici dosadení do čela opozičných strán nie sú garantmi pokojného diania. Občania už strácajú trpezlivosť nad šarvatkami medzi politikmi, nedostatok finančných prostriedkov na živobytie rodín. Áno, treba povedať, že nesprávnu revolúciu sme sa vrátili do roku 1930, kedy bola tiež najväčšia kríza: chudoba – nezamestnanosť. Tento kapitalizmus neprešiel. Veľkosť človeka (revolúcia), nespočíva v sláve (štrnganie), ale vo výsledkoch tejto práce. Výsledky sa dostavili v plnom rozkvetu. Chudoba – nezamestnanosť. P. Dzurinda hovorí: čo je na tom zlé, keď ľudia idú za robotou do cudziny. Neuvedomuje si, že koľko rodín sa rozbilo nespokojnosťou, rozvratom manželstva. Spokojnosť človeka, ďalej je zdravie v usporiadanej rodine aj láska, ktorá je zárukou pevnosti a sily štátu. Z toho vidieť ako politikom nezáležalo, aké bude dianie po revolúcii. Aké istoty má táto demokracia? Na rozpade je všetko, čo pred tým bolo dobré. Školstvo – zdarma, zdravotníctvo a lieky – zdarma, istota v práci a mnoho ďalších istôt. To boli hodnoty.

Na záver: Kto môže rozpredávať štátny majetok

bez súhlasu celej spoločnosti? Tento majetok bol budovaný aj brigádnicami – zdarma. Áno o to sa zaslúžila naša generácia. Hľadáme vysvetlenie. Verejná mienka síce naznačuje niečo, no len voľby ukážu, kto dokáže vyvieť od klamstiev našu krajinu z krízy.

Dovoľte mi ešte zaspomínať na starú, ale teraz aktuálnu ľudovú pieseň spievanú našimi predkami:

Keď sa Slovák...

Keď sa Slovák preč do sveta uberal,
pod Kriváňom na tom vŕšku zavolal.
Pod Kriváňom na tom vŕšku ešte raz,
ozýval sa po doline jeho hlas.

Zbohom otec, zbohom matí, sestra brat
a ja musím širým svetom vandrovať.
Pre kus chleba v štyri sveta končiny,
k vyživeniu celej mojej rodiny.

Aj ty naša slovenská taká si,
zo všetkých strán čakajú ťa zlé časy.
Tvoje deti po svete sa túlajú,
lebo doma vyživenia nemajú.

Jaroslav Pavlíkovský

Kúpim formy na pečenie tzv. marhúľ.
0903 052 600

PRVÝ PILANSKÝ REPREZENTAČNÝ PLES

MS SČK R. Pila a Výbor m.č. R. Pila Vás srdečne pozývajú na **PRVÝ PILANSKÝ REPREZENTAČNÝ PLES**, ktorý sa bude konať v **sobotu 6.2.2010 o 19:00 hod. v Kultúrnom dome v Rimavskej Píle.**

Hudba: Ján Ambróz, Brezno
(Vstupné: 12 Eur – v cene vstupného je započítaná večera, polnočná kapustnica, 0,5 l vína, káva)

Srdečne pozývame!

Urbáriálna spoločnosť Tisovec, pozemkové spoločenstvo oznamuje:
Úradné hodiny pre verejnosť v prvom štvrtroku 2010 budú v nasledovných termínoch:

29.1.2010

26.2.2010

19.3.2010

Od: 15,30 do 19,00 hod v kancelárii, ul. L. Štúra Tisovec

mailový kontakt: urbartisovec@gmail.com

Vladimír Pašiak, predseda Urbáriálnej spoločnosti v Tisovci,
pozemkové spoločenstvo

OSZNÁMENIE

Dňa 8. septembra 2009 v Zbierke zákonov pod č. 386/2009 bola uverejnená novela zákona č. 223/2001 Z. z. o odpadoch a prináša nám zmenu. **Ruší povinnosť miest a obcí zaviesť zber biologicky rozložiteľných odpadov (BRKO).** Zo zmeny teda vyplýva, že mesto nebude zbierať od občanov z rodinných domov odpady - konáre, listy, trávu, ktoré boli vykladané pred nehnuteľnosťami rodinných domov a následne prostredníctvom pracovníkov na aktívnej činnosti zbierané.

Z tohto dôvodu Vás žiadame, aby ste odpady nevykládali a nezhromažďovali na verejných priestranstvách !!!

Hlavnou myšlienkou ukončenia vývozu BRKO od občanov je, aby sa živiny z vašej záhrady, dostali opäť do vašej záhrady a aby sa pôda neochudobňovala o rôzne prvky. Formou kompostovania BRKO vo vlastnej záhrade a použitím vzniknutého kompostu taktiež vo vašej záhrade, zabráni odlivu rôznych látok, prvkov a pôda nebude degradovať a znižovať svoju úrodnosť.

Zhrnutie:

1. zavádza sa zber kovov
 2. ruší sa zber biologicky rozložiteľných odpadov (konárov, tráv, listov) z domácností
- ĎAKUJEME!**

Športové hry a pohybové aktivity na našich školách

V mesiaci december sa žiaci našej školy zúčastnili týchto športových podujatí:

15. 12. 2009 Stolný tenis – jednotlivci, žiaci a žiačky (Rimavská Sobota)

2. miesto, Katarína Parkániová

4. – 8. miesto, Benjamín Leitner

8. – 12. miesto, Kristián Valentík, Matej Molčan

15. 12. 2009 Vianočný florbalový turnaj – žiaci (telocvičňa SOŠ)

- účasť 3 družstvá školy

17. 12. 2009 Florbal Coop – žiaci (Rimavská Sobota – okresné kolo)

1. miesto, EGT – postup do ďalšieho kola

17. – 18. 12. 2009 Školské majstrovstvá SR v šachu – jednotlivci, žiaci a žiačky (L. Mikuláš)

7. miesto, Júlia Murínová

16. miesto, Stanislav Spodniak

Mgr. Karol Mixtaj

PROGRAM „KINA POD HRADOVOU“ V JANUÁRI

19.1.
utorok
19.00

2 BOBULE – ČR

Hrajú: Kryštof Hádek, Lukáš Langmajer, Jiří Krampol, Tereza Voříšková, Jiří Korn, Jana Švandová. Pre Lubomíra Lipského, ktorý opätovne vytvorí rolu dedka, znamenajú 2 Bobule filmovú úlohu číslo 100!

Komédia, MP, 94 min., vst. 1,70 €

26.1.
utorok
19.00

TWILIGHT SAGA: NOV – USA

Fenomén, ktorý zachvátil celý svet, pokračuje!

Hrajú: Kristen Stewart, Robert Pattinson, Taylor Lautner, Dakota Fanning. České titulky.

Romantický horor, MP od 12 r.,
82 min., vst. 1,85 €

Pripravujeme na február 2010

2.2. Halloween II. horor

9.2. Bratia Bloomovci dobrodružná krimi komédia

Harmonogram vývozu separovaného odpadu na rok 2010 spoločnosťou Brantner Gemer s.r.o.

	SKLO	PAPIER	PLASTY
Január	Piatok: 29.1.	Štvrtok: 28.1.	Pondelok: 11.1. Streda: 27.1.
Február	Piatok: 26.2.	Štvrtok: 25.2.	Streda: 10.2. Streda: 24.2.
Marec	Piatok: 26.3.	Štvrtok: 25.3.	Streda: 10.3. Streda: 24.3.
Apríl	Piatok: 30.4.	Štvrtok: 29.4.	Utorok: 13.4. Streda: 28.4.
Máj	Piatok: 28.5.	Štvrtok: 27.5.	Streda: 12.5. Streda: 26.5.
Jún	Piatok: 25.6.	Štvrtok: 24.6.	Utorok: 8.6. Streda: 23.6.
Júl	Piatok: 30.7.	Štvrtok: 29.7.	Utorok: 13.7. Streda: 28.7.
August	Piatok: 27.8.	Štvrtok: 26.8.	Streda: 11.8. Streda: 25.8.
September	Štvrtok: 30.9.	Streda: 29.9.	Piatok: 10.9. Utorok: 28.9.
Október	Piatok: 29.10.	Štvrtok: 28.10.	Pondelok: 11.10. Streda: 27.10.
November	Piatok: 26.11.	Štvrtok: 25.11.	Streda: 10.11. Streda: 24.11.
December	Štvrtok: 30.12.	Streda: 29.12.	Streda: 8.12. Utorok: 28.12.

Prosíme všetkých občanov, aby **STLÁČALI PLASTOVÉ FLAŠE** a kontajnery na separovaný odpad **neznečisťovali** ostatným zmesovým komunálnym odpadom.

Všetkým, ktorí odpady triedia, ďakujeme!

Harmonogram vývozu kovových obalov bude zverejnený neskôr.

Prídavok na dieťa sa od januára 2010 zvýši

Prídavok na dieťa je štátna sociálna dávka, ktorou štát prispieva rodinám na výchovu a výživu nezaopatreného dieťaťa. Jediným platiteľom prídavku na dieťa je úrad práce, sociálnych vecí a rodiny. Od januára 2010 sa výška prídavku na dieťa upravuje z doterajších 21,25 Eur na každé dieťa na sumu **21,99 Eura**. Prídavok sa tým zvýši o 0,74 centov. Okrem prídavku na dieťa sa opatrením zvýši aj výška príplatku k prídavku na dieťa z pôvodnej výšky 9,96 Eur na sumu 10,31 Eura, ktorá patrí rodinám na dieťa, na ktoré si nemožno uplatniť daňový bonus a sú poberateľmi invalidného, či starobného dôchodku. Obidve sumy porastú o valorizáciu životného minima, ktoré sa od júla 2009 zvýšilo o 3,5 %.

Mgr. Martina Manicová, členka komisie sociálnych vecí
a zdravotníctva pri MsZ Tisovec